

Nr 98

Av herr **Rimås**, om utredning angående Stegeborgs slottsruin.

På en naturskönt belägen holme i Slätbaken i Östergötland ligger ruinen av ett av Sveriges främsta historiska byggnadsminnesmärken, Stegeborgs slott. Uppfört på holmen i slutet av 1300-talet har detta slott spelat en mycket betydande roll i vårt lands historia. Det har tillhört unionsdrottningen Margareta, intagits av Engelbrekt, innehafts av Karl Knutsson Bonde och Sturarna och ånyo intagits under befrielsekriget 1521. Konung Gustav I vistades sedan ibland på Stegeborg, där Johan III föddes 1537. I striderna mot Erik XIV och Sigismund förekommer Stegeborg återigen i samband med avgörande händelser i vårt lands historia. Under 1600-talet upplever slottet en fredlig glansperiod under pfalzgreven Johan Casimir, hertig av Stegeborg och fader till konung Karl X Gustav och dennes broder hertig Adolf Johan. Sedan slottet efter den sistnämndes död reducerats till kronan, inledes en förfallsperiod och under 1700-talet raseras stora delar av slottet för att lämna byggnadsmaterial till bl. a. Stockholms slott. År 1901 anslår riksdagen medel för att skydda ruinerna, vilket arbete utföres följande år. Det runda, 14—17 meter höga tornet uppgives vara det enda bland våra äldsta av murverk uppförda fästen, som ännu kvarstår. I övrigt återstår murar, som delvis är sex meter höga. Över slottsholmen leder en särskilt sommartid betydande landsvägstrafik från Vikbolandet medelst färja och över en bro mot södra ostkusten, och genom Slätbaken går håttrafiken på Göta kanal.

Stegeborgs slottsruin är nu dåligt underhållen och i stort behov av en tidsenlig restaurering. Man kan ej begära, att den private ägaren av holmen skall svara för ruinens underhåll. Den lämpligaste lösningen synes därför vara, att statsverket såsom skett med andra nationella minnesmärken förvärvar slottsruinen med tillhörande holme samt uppdrager åt riksantikvarieämbetet att vårda detta i vårt lands historia så berömda byggnadsminnesmärke.

Under åberopande av vad här ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära en snar utredning rörande möjligheten att åt statsverket förvärva Stegeborgs slottsruin med tillhörande holme i Slätbaken.

Stockholm den 18 januari 1968

Sigvard Rimås (fp)